

Kritiek "Afvallige"

Kritiek "Afvallige"

Dank aan Jander voor proeflezen, spellingscorrectie en het toevoegen van een paar suggesties in rood.

Introductie

Mijn kennis m.b.t. islam heb ik voor een groot deel opgedaan bij figuren als

-David Wood. "Total psychopath" (volgens D. Wood) en "total doofus" (volgens N. Qureshi). Kwam als ik het goed heb op het spoor van de islam door zijn filmpje "Why I am a christian". Zijn filmpjes zijn nogal populair/populistisch, maar heeft over het algemeen wel goede argumentatie, m.i. Hij heeft me ook aangezet tot het lezen van de Koran en hadith.

-Nabeel Qureshi. Ook wel bekend, neem ik aan.

-Islam Critiqued op Youtube. Nogal "scholarly". Bedreven in schrijfkritiek, Hebreeuws, Grieks, en sarcasme. Echte aanrader.

-Michael Brown en nog wel een aantal messiaanse Joden. Ik verwijs een paar keer naar One For Israel, dat nogal laagdrempelig is.

-Types als Apostate Prophet, Don't Convert 2 Islam (een paar afvalligen met aardige kennis over islamitische bronnen) en nog wel meer dergelijke figuren.

Heb dus nogal wat kennis opgedaan via YT. Nu is daar echt de grootste bagger te vinden, maar ik kan denk ik wel zeggen redelijk kritisch te zijn. Check bijv. regelmatig bronnen en dergelijke. Zal af en toe naar zo'n filmpje verwijzen, om

-ere te geven wie ere toekomt

-ik wat lui ben.

-Ik zelf niet toegang heb tot alle bronnen die in het filmpje worden getoond.

Voor de Koran en hadith maak ik meestal gebruik van kuran.nl, quran.com, sunnah.com, en af en toe wat websites met tafsir (zoals Ibn Kathir of Jalalayn, hoewel ik het idee heb dat die websites wat onvolledig kunnen zijn).

Wat betreft de kritiek op "Afvallige", zal ik proberen op veel punten in te gaan, maar op sommige zal dat dieper zijn dan andere. Gewoon door gemakzucht, en afhankelijk van welke kennis ik toevallig paraat had. Als je denkt dat ik relevante dingen negeer, hoor ik het graag.

Ben ik biased? Absoluut. Zijn mijn argumenten daarom slechter? Ik meen van niet, maar ben erg benieuwd naar jouw kritiek.

Kritiek "Afvallige"

Als ik dingen schrijf zoals "zoals ook in Qureshi (1998) p 12-13 staat" is dat niet alleen om aan te geven: "kerel, dat had je toch kunnen weten" (ook wel), maar ook omdat ik benieuwd ben hoe jij tegen betreffende feiten/argumentatie aankijkt.

Je verwijzingsstijl was eerlijk gezegd niet altijd even helder, kan er misschien voor zorgen dat ik hier en daar wat punten mis die ik anders in overweging had genomen.

Ten slotte nog dit: Ik denk dat het grootste probleem voor islamitische apologetiek is dat het geen relevante criteria kan aandragen en/of consistent toepassen. Dat zullen we af en toe zien, maar wijs mij er ook gerust op.

Laatste aanvulling: was in eerste instantie van plan om hoofdstuk 4 tot het eind van je boek te behandelen, maar aangezien ik tal van andere dingen te doen heb, het wat traag ging, aardig wat tijd kostte en ik niet wist wat je ermee zou doen, heb ik besloten het te beperken tot hoofdstuk 8 en af te wachten wat je reactie zal zijn.

Dit was het meeste wel denk ik. Zie onderstaand de kritiek. Ben benieuwd naar je antwoord. Gods zegen!

Inhoud

Intro	1
Inhoud	3
Godsconcept in het christendom	4
Drie-eenheid, joods monotheïsme en Hellenistische goden	4
Christelijke soteriologie	5
Godsconcept in de islam	7
Eén God	7
Is Allah God?	7
Islamitische heilsleer	7
Mohammed: boodschapper in Bijbelse zin?	9
Openbaring	9
Deuteronomium 18:18	10
Profetisch geweld in de Bijbel	10
En Jezus dan?	11
De boodschap van Mohammed	12
Heikele kwesties I	16
Legitimatie van geweld en terreur?	16
Schrik aanjagen	16
Zwaardvers	16
Soera 2:190-194: “En dood hen overal”	16
Ideologie, rechtsscholen en terreur	17
Ibn Ishaq en zijn biografie over Mohammed	18
Abrogatie	18
Heikele kwesties II	20
Geweld tegen de vrouw	20
Jezus, de gekruisigde?	21
Huwelijk met Aïsha	22
Afvalligheid	23

Godsconcept in het christendom

Drie-eenheid, joods monotheïsme en Hellenistische goden

Tegen wie praat je tijdens het bidden? Ik zou zeggen: indien niet specifiek geadresseerd, alle personen.

Waarom bad Jezus het Onze Vader? Hmm, ik weet eigenlijk niet of hij dat zelf wel bad. Maar goed, dan heb je dat één in wezen, drie in personen weer.

Als Jezus God is en terugkomt naar de aarde, is God dan niet in de hemel? Tja, see above. En daarnaast heb je nog in de kwantummechanica het concept dat een deeltje op twee plekken tegelijk kan zijn...

De Kerk deed er lang over om het concept van drie-eenheid te formuleren en concept komt als zodanig niet voor in de Bijbel (Afvallige p 34)? Klopt, maar dat gaat natuurlijk ook op voor de tawheed en shahada. Zoals je waarschijnlijk ook wel weet van bijv Qureshi, No God But One, p 49-53 (Engels origineel)/53-58 (NL vertaling).

Volgens Abdul Hakim Murad (vanaf nu AHM) was Jezus sterk monotheïstisch, en daarbij wordt verwezen naar Markus 12:29 (Afvallige p 34). Helemaal mee eens, alleen heb ik bij het gebruik van dergelijke verzen wel het idee dat de tawheed geprojecteerd wordt op wat Jezus hier zegt. "God is één, dus dat kan niet betekenen dat Hij uit meerdere personen bestaat." Is nogal question-begging.

Interessant genoeg wordt het woord "echad" uit de Shema een van de eerste keren in de Bijbel gebruikt voor man en vrouw die één worden (Genesis 2:24, zie ook Genesis 1:26-27!).

Het dominante discours in NT was joods monotheïsme (Afvallige p 34). Hmm. Wélk joods monotheïsme? Dat van de joden vandaag de dag? Is maar de vraag. Zoals trouwens ook in Qureshi, NBG1, p 68/73-74, wordt aangehaald, was één God die uit meerdere personen bestaat een bekend concept in het "klassieke" jodendom.

De originele (theologische) context van Israel in de eerste eeuw maakt het volgens jou onwaarschijnlijk dat teksten als Mattheus 28:19 en 1 Petrus 1:2 trinitarisch gelezen moeten worden (Afvallige p 35) . Roept natuurlijk de vraag op: hoe dan wel?

Is Markus 10:18 ontkenning van Jezus' goddelijkheid? Is opnieuw maar de vraag. Wordt ook wel uitgelegd als Jezus die de man waarschuwt: "weet je wel met wie je van doen hebt?"

Jezus met allemaal menselijke gebreken: daarbij verwees ik idd altijd naar Filippenzen 2. AHM's kritiek (Afvallige p 36, was niet in staat zijn artikel "The Trinity is Incoherent" te vinden in je bronnenlijst of online): Filippenzen 2 heeft een dubbele paradox tot gevolg. Dat is een goed teken, want zoals onze voorganger graag zegt: goede theologie is paradoxaal ;)

Nou, serieus: kan een entiteit volledig goddelijk en menselijk zijn? Ik zou God die mogelijkheid niet durven ontzeggen. Zie als vergelijking weer de kwantummechanica: een foton is zowel een deeltje als een golf...

Kritiek "Afvallige"

Dat God naar geloven eigenschappen kan uitschakelen zonder minder God te worden: hangt eigenlijk weer af met welk godsbeeld je start. Allah kan zoiets niet, de God van de Bijbel blijkbaar wel. Die bestaat dan ook uit meer personen. Lijkt me wel een lastige vraag bezien vanuit tawheed.

Moeten we de verwijzingen in de Bijbel naar Jezus als "de Zoon van God" zien als verhoging van een mens tot god of een hogere status (Afvallige p 37-38)? Is maar zeer de vraag. In het kort, ook in het OT komen er verwijzingen voor naar een heel bijzondere "Zoon van God". Zie dit artikel:

<https://www.oneforisrael.org/bible-based-teaching-from-israel/mean-god-son-isnt-pagan-concept/>

(van een messiaans-joodse organisatie uit Israel; ook ietwat op de massa's gericht)

Daarnaast gaat de belijdenis dat Jezus de Zoon van God is samen met bijzondere eer, zoals aanbidding (Mattheus 14:32). Maar nog belangrijker is dat Jezus aan Zichzelf refereert als "de Zoon des mensen", vaak opgevat als een verwijzing naar Daniel 7, en helemaal duidelijk als hij voor het sanhedrin staat (e.g., Markus 14:61-64, waar de hogepriester ook weer een heel bijzondere status lijkt toe te kennen aan "de Zoon van de Gezegende").

Ik kon het artikel van Moreland (2013) helaas niet vinden in je bronnenlijst of op internet.

Hoewel je er op lijkt te zinspelen, vind ik het nog wel ff zinnig om te benoemen waarom Jezus niet openlijk en direct aan zichzelf refereerde als zijnde God: Markus 10:45.

Ten slotte, voordat we verdergaan naar de soteriologie, vind ik het goed om je even op het volgende artikel te wijzen, over de drie-eenheid in het OT:

<http://www.messiahnj.org/af-tri-unity.htm>

Ook aan te raden voor wat stevigere kost over hoe het OT en triniteit samenhangen is Drievoudig bewegen. De innerlijke samenhang van Triniteit en Oude Testament door A. Huijgen.

Christelijke soteriologie

De noodzaak van verzoening door Jezus' voldoening werpt vragen op over de karakteristieken van God en interne logica van de Bijbelse lezing van verhaal van zondeval (Afvallige p 39). Waarom kan God niet vergeven zonder bloedoffer? Zoals Qureshi, NGB1, p 39-41/41-43 beschrijft, doet het offer van Jezus recht aan Gods eigenschappen van rechtvaardigheid (alle zonden worden gestraft) en liefde (alle mensen kunnen zalig worden).

Waarom noodzakelijkheid van offer terwijl God meerdere keren in OT en NT zegt liever barmhartigheid te hebben (Afvallige p 39-40)? Simpel, een offer was nooit bedoeld om je zonden af te kopen en vervolgens lekker door te gaan met zondigen. God had de offerdienst zelf ingesteld, natuurlijk bedoelde hij niet "wees maar barmhartig en negeer verder mijn geboden".

Niemand zal gestraft worden voor andermans zonden (Afvallige p 39-40): Ja, tenzij er iemand zonder zonden is die bereid is andermans zonden te dragen. Zoals de Koran zegt: geen lastendrager kan de lasten van een ander dragen ;)

Hoe zit het met erfzonde? Je zou kunnen spreken van erfsmet en erfschuld. Over het eerste is de Bijbel duidelijk, het tweede is nogal discutabel.

Kritiek "Afvallige"

Hoe zit het met mensen die leefden voor Jezus, konden die vergeven worden? Zie Romeinen 3:25. Of zoals verwoord door rapper Shai Linne in Random Thoughts 3:

The beauty of the victory truly is a mystery
The cross of Jesus Christ is at the nucleus of history
Before the cross they were saved on credit
After the cross, we've been saved on debit

Is de parabel van de Verloren Zoon (betere benaming is eigenlijk: parabel van de Twee Zoons) een ontkenning van de noodzaak van een bloedoffer (Afvallige p 40)? Nee. Parabellen hebben slechts een beperkte scope. De passage begint bij de Farizeeën die Jezus ervan beschuldigen met zondaars te eten. Dan vertelt Jezus een paar gelijkenissen over de blijdschap van iets terugvinden dat verloren was, met als climax de gelijkenis van ~~de Verloren Zoon~~ de Twee Zoons. Geeft inderdaad een prachtige inkijk in Gods vaderhart, maar het al dan niet noodzakelijk zijn van een bloedoffer is hier niet relevant. Ten slotte zou die zienswijze ook nog eens strijdig zijn met Jezus' expliciete verwoording van zijn missie zoals in bijvoorbeeld eerdergenoemde Markus 10:45.

En ja, hoe zat het met Mohammeds visie op plaatsvervangend strafdragen? Lees deze hadith eens:

<https://sunnah.com/muslim/50/>

Zie hadith 57-60/6665-6668.¹ Dat doet mij dan weer vragen stellen bij de karakteristieken van Allah...

Zie ook als extraatje deze bijdrage van de wellicht bekende apologeet William Lane Craig over de tekortkoming van het islamse Godsconcept https://www.youtube.com/watch?v=MJK3irA_sQA

¹ Ietwat off-topic, maar 12-13/6621-6622 zijn ook wel interessant.

Godsconcept in de islam

Eén God

Je schrijft dat het islamitisch godsconcept dichterbij de fundamentele wet van Markus 12:30 komt, want het is geen ondoorgrondelijk mysterie maar als enkelvoudige Waarheid een concept dat behapbaar en navolgbaar is voor het menselijk verstand (en dat verstand hebben we nodig om God lief te hebben; Afvallige p 46). Erg gevaarlijke redenering m.i. Laten we ons liever houden aan wat God ons zelf geopenbaard heeft en daar onze ratio, voor zover mogelijk, op los laten. Zoals onze vriend Qureshi schreef in NGB1, p 56/61-62.

Ook op p 46 van Afvallige: "Door de leerstelling dat er eveneens niets is dat dichterbij de individuele mens staat dan God, wordt ook de intrinsieke menselijke behoefte om persoonlijk contact te kunnen maken met het Hoogste (...) vervuld". Sorry, maar die gevolgtrekking snap ik niet. Mijn ruggenwervels zijn dichterbij mezelf dan m'n moeder, toch heb ik met m'n ruggenwervels geen persoonlijke relatie. Er is geen enkele reden waarom simpel "dichterbij zijn dan de eigen halsader" iets van persoonlijk contact impliceert. Zeker gezien de context van Soera 50:16. En dan is er altijd nog iets nodig voor ons om de muur van de dimensies door te komen. Of God moet naar ons toekomen, maar hé, dat lijkt wel het evangelie ;)

Is Allah God?

Over Allah die geen maangod is: dank. Zie dit zelf ook af en toe voorbij komen, maar wist niet echt wat ik er van denken moest. Jouw beschrijving lijkt redelijk aanvaardbaar, ben bereid dat op jouw woord aan te nemen. Waar ik wel op wil wijzen: je wijst erop dat Morey selectief shopt bij Wincklers zienswijzen/methodologie. Hmm, waar heb ik zulk gedrag eerder gezien? Iets met moslims en Bart Ehrman schiet me te binnen. Kom ik later nog op terug.²

Islamitische heilsleer

Bestaat er in de islamitische soteriologie een meer directe relatie tussen mens en God dan in het christendom (Afvallige p 52)? Mwah, is maar de vraag. Enerzijds staat er dus in de Koran dat elke lastdrager zijn eigen last zal dragen, anderzijds hebben we teksten gezien waarin Mohammed stelt dat joden en christenen de straf van moslims zullen dragen.

Kan in de islam alleen het individu verantwoording afleggen aan God (Afvallige p 43)? Er zijn teksten in de Koran en hadith die stellen dat Mohammed op de dag des oordeels voorspraak zal doen t.b.v.

² Dat doe ik dus niet, omdat ik op gegeven moment besloot niet verder te gaan dan hoofdstuk 8 van je boek. Maar kijk ff dit filmpje van de ongeëvenaarde *Islam Critiqued*, dan weet je wat je moet weten: <https://youtu.be/gGAz-gt7hRo>

Kritiek "Afvallige"

anderen (e.g., Soera 18:85-87; <https://sunnah.com/muslim/43/3>). Voor de eerlijkheid, er zijn ook weer teksten die dat tegenspreken. Volgens mij is dat probleem breder: er bestaat niet echt zo iets als dé islamitische heilsleer. Hoe je zalig wordt lijkt nogal af te hangen op welk moment je het aan Mohammed vraagt. Zo kan je je zonden van de afgelopen week vergeven krijgen door op vrijdag op de juiste manier te bidden (e.g., <https://sunnah.com/bukhari/11/8>), elders wordt je gewoon per definitie vergeven als je bij je dood in één monadische God gelooft en ga je naar de hel als je dat niet doet: <https://sunnah.com/bukhari/23> (eerste twee hadith)

(Leuk idee, allemaal onboetvaardige ISIS jihadi's in het paradijs.)

Legt de Hebreeuwse invulling van zonde zich volledig toe op de navolging van de Thora in de wereldse tegenwoordigheid (Afvallige p 53)? I beg to differ. Ervan uitgaande dat je met de Thora de Sinaïtische wetgeving bedoeld, dat was een nationaal verbond waarvan het geanticipeerd werd dat het verbroken zou worden, en dat heen wees naar Jezus (zie voor diepgaandere uitleg bijvoorbeeld het boek "The Ultimate Goal of the Torah", thans uitgegeven als "Reading Moses, Seeing Jesus" als ik me niet vergis). En wat was de kern van de wet volgens Jezus? Zie Markus 12:28-32. Overigens gewoon een citaat van uit de Thora. Ik vind dit awesome. Het heeft betrekking op onze oorsprong, de moraal en betekenis voor het leven nu, en onze eeuwige bestemming. Ik zie er heel wat meer naar uit de eeuwigheid door te brengen in met een onuitputtelijke Bron van liefde en vreugde dan in een paradijs vol vleselijk genot, eerlijk gezegd. Maar dat is een ander verhaal. Terugkomend op Markus 12: het geeft ook goed aan wat zonde dus uiteindelijk is (interessant is ook dat het Hebreeuwse woord voor zonde letterlijk "missen" betekent, zoals je doel missen). En waarom we dus allemaal totaal verknipte zondaars zijn.

Ten slotte ben ik gewoon erg benieuwd: goede daden doen om zalig te worden (bovenop geloof in Gods eenheid) is een vereiste, schrijf je, waarbij je Soera 18:110 aanhaalt (Afvallige p 53-54). Afgezien van het feit dat Mohammed dit elders dus weer lijkt tegen te spreken, ben ik benieuwd naar hoe je dit persoonlijk ziet. Heb je ooit zekerheid dat je genoeg goede daden doet? En aangenomen dat je het niet met Mohammed eens bent dat Allah de zonden van joden en christenen op moslims plaatst, wat gebeurt er daarmee? Ziet Allah die zonden gewoon door de vingers?

Mohammed: boodschapper in Bijbelse zin?

Openbaring

"Gabriël" openbaarde zich nogal gewelddadig aan Mohammed, die suïcidale gedachten kreeg en dacht bezeten te kunnen zijn (niet alleen Ibn Ishaq, ook At-Tabari (Vol 6) en Bukhari).

Overigens komen ook later nog problemen met Mohammeds spirituele gesteldheid voor. Zo was hij op een zeker moment behekt (meerdere hadith in Sahih al-Bukhari, e.g., <https://sunnah.com/bukhari/58/17> en <https://sunnah.com/bukhari/59/78>). Dat hij onder invloed van magie stond is helemaal problematisch aangezien de Koran stelt dat i.i.g. de duivels een bron van magie zijn (Soera 2:102) en dat de satan geen gezag heeft over gelovigen, maar over hen die hem als beschermheer aannemen of partners aan Allah toekennen (Soera 16:98-100). Daarnaast werd de openbaring soms aangekondigd door het ringelen van een bel (e.g., <https://sunnah.com/bukhari/1/2>), terwijl Mohammed elders zegt dat de bel een instrument van satan is (e.g., <https://sunnah.com/muslim/37/159> en <https://sunnah.com/abudawud/36/17>). Tot slot heb je nog het probleem met de duivelsverzen. Hoewel ik begrepen heb dat dat verhaal in meerdere vroege moslimbronnen voorkomt en een hoop isnads heeft, ontkennen de meeste moslims die ik tegenkom de authenticiteit. Prima, maar dan hebben we nog het probleem dat Mohammed in de Koran van Allah zelf te horen krijgt dat al zijn boodschappers af en toe een openbaring van de duivel doorgaven (Soera 22:49-54).

Lijkt me niet helemaal gezond om op zo'n iemand je vertrouwen voor eeuwige zaligheid te stellen...

Hoe dan ook, is de manier waarop "Gabriël" zich aan Mohammed openbaart verenigbaar met de manier waarop engelen zich in de Bijbel openbaren? Je beschrijft een paar gevallen van engelen in de Bijbel die ook niet bepaald in "zalvende context" werken (Afvallige p 59). Engelen worden in de Bijbel regelmatig door God ingezet om oordelen te brengen. Maar zijn dit gevallen waarin engelen met een openbaring komen, zeker een openbaring voor een grotere groep mensen? Nee. Laten we specifiek eens kijken hoe Gabriël zich in de Bijbel openbaart:

-Daniel: In Daniël 8 krijgt Daniel een apocalyptisch visioen, waar hij na afloop verbijsterd over is (vers 27). Als in dat visioen op gegeven moment Gabriël naar hem toe komt, wordt hij door angst overvallen, maar Gabriël behandelt hem vriendelijk (vers 17-18). Zo behandelt hij Daniel ook in Daniel 9, waar Gabriël aan Daniel verschijnt terwijl Daniel aan het bidden is. (Vervolgens brengt hij een machtige adventsprofetie, wat hij zo'n 500 jaar later nog eens zal doen.)

-Zacharias (Lukas 1): deze haal je zelf aan ter bevestiging van je punt, maar je geeft zelf al aan waarom dat niet opgaat: de bestraffing op ongeloof vindt pas plaats nadat Gabriël Zacharias (die ook door vrees overvallen werd) heeft gerustgesteld bij zijn verschijning.

-Maria (Lukas 1): eigenlijk hetzelfde hier.

Geen van deze geschiedenissen lijkt ook maar in de verste verte op een "engel" die iemand tot profeet roept door diens leven binnen te stormen, hem bijna te vermoorden, en hem dan voor een poos zwaar depressief en suïcidaal achter te laten voordat hij zich weer openbaart.

Deuteronomium 18:18

OK, dit is lachen, zoals eigenlijk alle Mohammed-in-de-Bijbel argumenten. Maar ik zal proberen me professioneel opstellen. Ten eerste vier vragen over Deuteronomium 18:

1. Wat zijn de verzen voorafgaand aan vers 18?
2. Hoe wordt "uit het midden van uw broeders" elders in het Deuteronomium gebruikt? (idd, in smalle zin).
3. Hoe wordt "een profeet zoals Mozes" elders in het boek Deuteronomium gedefinieerd? (Zie Deut 34, de reden waarom christenen Jezus als de uiteindelijke vervulling van deze profetie zien, zie bijvoorbeeld ook Johannes 1:18)
4. Wat zijn de verzen die na vers 18 komen? (Hint: Mozes zou geboden hebben Mohammed te doden)

Johannes 1:19-21: eerlijk gezegd blijf ik het bijzonder vinden dat moslims blijven graven in het evangelie van Johannes, het evangelie waarin Jezus' goddelijkheid denk ik wel het meest expliciet tot uitdrukking komt, om daar verzen uit te vissen die op Mohammed moeten duiden. Maar goed, waarom gaat het specifieke argument uit 1:19-21 niet op? Het probleem is dat je hier de verwachting van de toenmalige joodse leiders als uitgangspunt aanneemt. Waarom zou je? Het kan altijd informatief zijn, daar niet van, maar zij verwierpen Jezus als Messias (en later Mohammed als profeet). Daarnaast vroegen zij het aan de ISRAELIET Johannes, die doopte in de Jordaan. Zou je dan niet consistent moeten zijn en stellen dat Mohammed een Israëliet had moeten zijn om de profetie van Deut 18:18 te vervullen?

On a side note, hier is een interessant stukje over de messiasverwachting onder rabbi's in de afgelopen 2000 jaar: <https://www.oneforisrael.org/bible-based-teaching-from-israel/isnt-the-messiah-supposed-to-bring-world-peace/>

Wijst 1 Johannes 4:1 op de verwachting van profeten na Jezus? Ja, maar dan van profeten in vrij algemene zin, niet van een specifieke profeet. Zo was er bijvoorbeeld de profeet Agabus in het boek Handelingen (Handelingen 11 en 21). Nergens zie ik in de Bijbel de noodzaak van of hint op een profeet na Jezus met een "universele" boodschap.

Kende Mohammed een natuurlijke dood (Afvallige p 63)? Ligt er aan wat je onder natuurlijke dood verstaat, maar hij stierf niet uit ouderdom. Volgens Mohammed zelf stierf hij aan de gevolgen van vergiftiging, en voelde het alsof z'n aorta werd afgesneden (in het licht van Soera 69:44-46 is dat best interessant). Zie in het kort de eerste ~6 minuten van dit filmpje van David Wood:

<https://www.youtube.com/watch?v=6iU5CAzMGVA>

Profetisch geweld in de Bijbel

Klopt, geweld diskwalificeert iemand niet per definitie als profeet van God. En zoals je zegt, context is belangrijk. Daarom wil ik een paar kanttekeningen zetten bij de voorbeelden die je geeft.

-Elia die de profeten van Baäl afslacht: let erop dat het hierbij gaat om het verbondsvolk van God, en dat God zich net zelf op magnifieke wijze had gemanifesteerd. Het is dus meer dan enkel religieus geïnspireerd geweld.

-De jongeren die Elia bespotten of het oordeel over Sodom en Gomorra: dat deed God zelf.

Waarbij het überhaupt de vraag is of het kinderen waren die Elia bespotten. Het Hebreeuwse grondwoord dat hiervoor wordt gebruikt kan ook duiden op jonge mannen van koninklijke of priesterlijke afkomst. Zie ook voor meer informatie deze video van Islam Critiqued <https://www.youtube.com/watch?v=BKccNJSOxHk>

-Het geweld van Mozes, Jozua en Saul (1 Samuel 15): Ook hierbij moet er rekening mee worden gehouden dat de volken erkenden dat God met het volk van Israel was d.m.v. wonderen (zie bijv. Jozua 2:9-11). Men was altijd vrij verzet op te geven en zich aan te sluiten bij het volk van Israel (eerlijk is eerlijk, dat geldt ook voor het geweld in de Koran). Onder andere Rachab de hoer is hier een voorbeeld van. Juist zij, met nog wel andere individuen uit de heidenvolken, vinden we later terug in het geslachtsregister van Jezus in Mattheus 1. Nog een puntje: het "uitroeien van alles wat leeft" e.d. uitspraken zijn vaak niet bedoeld om letterlijk genomen te worden. Het was een gangbare literaire stijl in die tijd. Zo zijn er ook stenen platen gevonden van volken rondom Israel waarop staat dat Israel volkomen uitgeroeid werd (bijv. stele van Merneptah). Terwijl het volk van Israel tot op de dag van vandaag bestaat (op zich ook al een wonder). Hier is een verhandeling van 1 Samuel 15 door Islam Critiqued: <https://www.youtube.com/watch?v=tYGW5vHM5XY>

Tot slot wil ik nog aanvullen dat Israel het oordeel moest brengen over de Kanaänitische volken die 400 jaar gehad hadden om te zondigen/zich te bekeren. Vast staat dat de volken daar bijv. frequent kinderooffers uitvoerden (dit weten we zowel uit geschriften als uit archeologische vondsten). Daarnaast krijgt Israel herhaaldelijk de waarschuwing dat als zij in de voetsporen van de zondige heidenvolken gaan, het oordeel ook over hen zal komen. Wat, na het zenden van heel wat profeten, ook gebeurde. Voor de specifieke tekstverwijzingen ben ik momenteel te lui :/

Een tekst is Genesis 15:16 'De vierde generatie zal hier terugkeren, want de maat van de ongerechtigheid van de Amorieten is tot nu toe niet vol.'

Voor verdere 'rechtvaardiging' van het gebruikte geweld in het Oude Testament kan ik je doorverwijzen naar het boek *Is God a moral monster? Making sense of the Old Testament* God van Paul Copan of anders deze video van William Lane Craig <https://www.youtube.com/watch?v=9FGv9aOCcyU&t=382s>

Ook zeer interessant voor uitgebreidere discussie en het verhaal van twee kanten: David Wood en Shabir Ally hebben gedebatteerd over "Is the Quran a Book of Peace?" en "Is the Bible a Book of Peace?", uiteraard te vinden op YT.

En Jezus dan?

Kritiek "Afvallige"

Matt 10:34 als voorbeeld van een Christus die "polariserend, militant en zelfs revancherend" is (Afvallige p 67)? Zucht. Heel Mattheus 10 gaat er over dat de discipelen afwijzing en vervolging over zich heen moeten laten komen en dat God het is die oordeelt. Denk je dan echt dat Jezus op de één of andere manier tussendoor zomaar een zin jihad predikte? Het moge duidelijk zijn dat zijn discipelen slachtoffer worden van dat zwaard, i.p.v. degenen die het zwaard hanteren.

Lukas 22:36: ben toch wel erg benieuwd hoe je dit koppelt aan het "polariserend, militant en zelfs revancherend" zijn.

Openbaring 19:15: idd, Jezus die komt en het oordeel uitvoert. Hij kwam als een lam om te sterven, hij zal komen als een leeuw om te doden.

Nergens, maar dan ook nergens, krijgen de discipelen de opdracht om met het zwaard de wereld in te gaan. Integendeel, Petrus, die bij Jezus' gevangenneming het zwaard trekt en iemands oor afslaat, krijgt te horen "Doe uw zwaard terug op zijn plaats, want allen die naar het zwaard grijpen, zullen door het zwaard omkomen" (Matt 26:52). En een paar voorbeelden die David Wood in dat debat met Shabir Ally noemt: Jakobus en Johannes wilden vuur laten neerdalen op een dorp in Samaria dat Jezus niet ontving, maar Johannes schrijft later de brief van de liefde.³ Zo ook Paulus: pas eerst aardig wat geweld toe om zijn doelen te bereiken, schrijft later Romeinen 12 en roept in verschillende brieven de gemeenten er toe op om alles in liefde te doen. Als Jezus op één of andere manier bedoeld had een boodschap van polarisatie, militantisme en revanche door te geven, was hij niet de meest heldere communicator.

Je punt is dat geweld niet een heel sterk criterium is om Mohammed af te wijzen (Afvallige p 68). Categorisch gesteld is dat zeker waar, maar specifieke toepassingen van geweld kunnen wel degelijk zeer problematisch zijn. Daarom ben ik ook vrij specifiek op je voorbeelden uit de Bijbel ingegaan. En houd me er aan dezelfde standaarden die ik stel toe te passen op Mohammed (als die standaard überhaupt redelijk is).

De boodschap van Mohammed

Je citeert Gandhi die zegt ervan overtuigd te zijn dat het Mohammeds deugden waren, niet het zwaard, waarmee islam de wereld veroverde. Jammer, dan had Gandhi toch beter geschiedenisboeken kunnen lezen dan een biografie over Mohammed. Ik ben overigens benieuwd welke biografie hij las. Hij zal vast weinig overeenkomsten hebben vertoond met Sahih al-Bukhari en dergelijke....

De missie van Mohammed was onder meer een voorbeeld voor te leven in tal van contexten, schrijf je. Oprechte vraag hierbij: hoe letterlijk moet dat voorbeeld genomen worden? Was het de

³ Ook nog interessant is hoe Jezus reageert in Lukas 9:55-56, en dat de strijdlustige Jakobus zich later laat doden door Herodes.

Kritiek "Afvallige"

bedoeling dat miljoenen moslims vandaag met de linkervoet de badkamer binnenstappen omdat Mohammed dat ook deed? Was het de bedoeling dat de hadithverzamelaars ontzettend veel waarde hechtten aan de het oneven aantal stenen waarmee Mohammed naar het toilet ging, het oneven aantal dadels waarmee hij z'n vasten brak, en tal van dat soort dingen? Misschien ligt het aan mij, maar ik zie de theologische relevantie ervan niet.

De naam "al-Wadud", "de meest liefhebbende" (Afvallige p 70): Wat vindt je van Qureshi's argumentatie dat dit helemaal niet zo'n diepe/liefdevolle betekenis heeft als vaak voorgesteld (zie Qureshi, NBG1, p 60-62/66-68)? Ik vind die aardig wat overtuigender dan de "kale" manier waarop jij de verzen weergeeft en de conclusie die je eruit trekt. Daarbij komt dat er regelmatig expliciet in de Koran staat "God houdt niet van...". Vind ik toch ook wat problematisch voor je argumentatie.

De relatie tussen rahman en rahm (Afvallige p 71) vind ik serieus mooi!

De Genadevolle: zie wat ik eerder schreef over soteriologie.

Laten we even aannemen dat je weergave van die namen van Allah correct is. Waar ik mijn vraagtekens bij heb is de mate waarin die representatief zijn voor de boodschap van islam. Natuurlijk kan je niet zeggen dat het enkel mooie naampjes zijn om een vernisje van barmhartigheid over een kwaadaardige boodschap te leggen; je moet de relevantie serieus beoordelen. Maar dan vraag ik me wel af in hoeverre die namen nou echt behoren tot de kern van de islam. Alleen al om dit simpele feit: Allah heeft nog 96 andere namen. ("Vader" hoort daar overigens niet bij)

Waar de mens God nadert, nadert God de mens dubbel zo snel. Fieuw, toch weer blij dat ik het met Jezus mag doen, die als eerste naar mij toekwam. Ik heb niet zo'n vertrouwen in mijn eigen toewijding aan God ;)

Gustav Weil die Mohammed bejubelt (Afvallige p 73): er was een periode dat sympathie voor islam erg populair was onder westerse intellectuelen en waar je wel vaker dit soort dingen hoorde. Maar waar zij hun info vandaan hadden, blijft dan toch nog een vraagstuk voor mij.

Mohammed die een christelijke delegatie uit Jemen liet bidden in de moskee van Medina (Afvallige p 74): wanneer was dit? Ik heb namelijk sterk de indruk gekregen (expliciet verwoord door David Wood) dat Mohammed eerst positief stond t.o.v. van christenen en joden, toen alleen nog maar t.o.v. christenen, en toen alleen nog maar t.o.v. moslims. Als je de chronologische volgorde van openbaring van de Soera's bekijkt, lijkt dit aardig te kloppen. En ook zegt Mohammed op gegeven moment dit: <https://sunnah.com/muslim/32/75>

Mohammed die Aisha zegt zachtaardig te zijn (Afvallige p 74): dit is dus wel zo'n kwestie waarvan ik denk dat het een laagje barmhartige vernis kan zijn. Of hij was oprecht maar veranderde later, zoals wel vaker. Hoe dan ook, ik vind dit niet opwegen tegen Mohammeds talrijke ONbarmhartigheden. Het is net zoiets als Hitler prijzen omdat hij aardig was tegen z'n personeel, tegen z'n hond, en een vegetariër was. Kortom, een echte toffe peer, die Hitler.

Dat verhaal waar Mohammed moest "rennen voor zijn leven" en "compleet bedekt met bloed" was, maar bad voor vergeving voor hen die hem dat aandeden (Afvallige p 74), waar komt dat vandaan? Ik hoor zulke verhalen vaak, maar heb tot nog toe geen goede bronverwijzing gezien. Wat ik wel ben tegengekomen is dat Mohammed aan het bidden was in Mekka, en zijn tegenstanders ingewanden van een kameel over hem heen gooiden (<https://sunnah.com/bukhari/4/107>). Niet zo aardig, maar Mohammeds reactie is wel heel anders dan die jij hier schetst.

Kritiek “Afvallige”

Mohammed sloeg nooit zijn vrouwen (Afvallige p 75)? Is maar de vraag, voornamelijk afhankelijk van de juiste vertaling van een bepaalde hadith. I.i.g. deed hij niet veel om het slaan van vrouwen te voorkomen, zoals we verderop zullen zien.

Mohammed leidde dus een sober leven (Afvallige p 75). Weet niet waar je dat vandaan hebt, want ik kom toch wel wat andere dingen tegen. Zo lijkt hij bijvoorbeeld iemand te zijn die zichzelf seksueel niet echt in de hand had, om maar iets te noemen en dat netjes te verwoorden. Zie:

(Advies: houd je kotsbak bij de hand)

<https://sunnah.com/bukhari/67/6>

<https://sunnah.com/bukhari/5/21> (< kijk ook even naar het kopje, wat ook hier bevestigd wordt: <https://sunnah.com/urn/1255870> lekker fris...)

Waar had hij al die vrouwen voor nodig? Waarom mogen gewone moslimmannen “slechts” met vier vrouwen trouwen en kreeg Mohammed in soera 33:50 een uitzondering? Nou, daarom dus.

Mohammed had een voorkeur voor jonge meisjes, blijkbaar:

<https://sunnah.com/bukhari/67/180> (zie straks ook het geval van Aisha)

Mohammeds kleren zaten vol met spermavlekken, en zijn kinderbruidje Aisha mocht ze er af wassen:

<https://sunnah.com/bukhari/4/97>

<https://sunnah.com/bukhari/4/98>

<https://sunnah.com/bukhari/4/99>

Nog meer sober gedrag van Mohammed:

<https://sunnah.com/nasai/36/21>

(zie ook soera 66:1-5 en tafsir Jalalayn. Oh, en als we het toch over seks met slavinnen hebben, zijn soera 4:24 en <https://sunnah.com/abudawud/12> ook wel nuttig. Of deze <https://sunnah.com/muslim/17/41>, deze <https://sunnah.com/bukhari/64/377> en deze <https://sunnah.com/bukhari/97/38>, en er zijn nog wel meer van dat soort hadith.)

En hier nog meer soberheid, wederom met wijsheid van Allah:

<https://youtu.be/SFprXYTd3dA>

Niet vreemd dat Aisha op gegeven moment zei:

Kritiek “Afvallige”

<https://sunnah.com/urn/44660>

En hoe zit het met het opeisen van een vijfde deel van de buit? Of de mooiste vrouw daarvan, zoals hier:

<https://sunnah.com/bukhari/8/23>

(Volgens At-Tabari stond Abu Ayub 's nachts op wacht met een zwaard om te voorkomen dat Safiyya Mohammed wat zou aandoen.)

Tot zoverre het “sobere” leven van Mohammed.

Mohammed was een “bijzonder ingetogen, bescheiden en zachte man” (Afvallige p 75-76). Hmm. Misschien is het hier wel goed om te noemen dat deze ingetogen en zachte man iemand onterecht verdacht van overspel met een van zijn slavinnen en diens executie beval:

<https://sunnah.com/muslim/50/68>

Je sluit dit hoofdstuk af met een citaat van Montgomery Watt, die het heeft over het “hoge morele karakter” van Mohammeds volgelingen (Afvallige p 76). <Kuch> Abu Bakr, Khalid bin Walid, Ali, de moslims die gevangengenomen vrouwen verkrachtten, etc.

Kritiek "Afvallige"

Heikele kwesties I

Legitimatie van geweld en terreur?

Interessant dat Hongaarse protestanten meevochten met de Ottomanen bij het beleg van Wenen, wist ik niet. Snel ff op Wikipedia gekeken en las dat door interne Europese rivaliteit de Franse koning belang had bij de val van Wenen. Blijkt het toch weer eens complexer te liggen.

Schrik aanjagen

Je uitleg van Soera 8:12 (Afvallige p 81) lijkt redelijk te kloppen, wel wil ik zeggen dat tafsir Ibn Kathir een overlevering noemt die dit wel toepast op de gelovigen en dat Ibn Kathir het ook verbindt aan Soera 47:4. En ga daar nou ook nog eens Ibn Kathirs tafsir van lezen. Het wordt met de minuut gewelddadiger...

Je verslag van de toedracht van de Slag bij Badr (Afvallige p 82) klopt van geen kant. Ga het eens lezen in Ibn Kathirs "The Battles of the Prophet". Het is alweer een aantal jaar geleden dat ik het gelezen heb, maar Ibn Kathir maakt gehakt van het hedendaagse populaire verhaal dat Mohammed een slachtoffer was van de wrede Mekkanen. Een paar hoofdpunten: Mohammeds volgelingen doden Mekkanen terwijl ze een bestand hadden. Als Mohammed hiervan hoort, krijgt hij een "openbaring" van Allah dat wat de Mekkanen doen erger is en dat fitnah erger is dan doodslag (Soera 2:217). Even later hoort Mohammed van de karavaan die van Syrië naar Mekka komt. Hij erkent dat het de karavaan VAN DE MEKKANEN is met HUN goederen, en besluit de karavaan aan te vallen op hoop van zegen van Allah. Als de Mekkanen hiervan horen, sturen ze duizend man ter bescherming van de karavaan, wat uitloopt op de Slag bij Badr. Tot zover de slachtofferrol van Mohammed...

Zwaardvers

Helaas...de tafsir van Ibn Kathir en Jalalayn zijn het niet met je eens, en die ken ik toch wat meer gezag toe dan jouw uitleg. Vers 5 is gewoonweg offensief, en vers 6 heeft betrekking op het geven van een veilige doorgang aan ongelovigen of afgezanten. Ze mogen geen ongelovigen blijven in moslimland. Zo wel, dan gaat het hoofd eraf (zie het verhaal van Ibn Masud en Ibn An-Nawwahah in Ibn Kathirs verklaring).

Soera 2:190-194: "en dood hen overal"

Kritiek "Afvallige"

Ibn Kathir haalt twee overleveringen aan die aangeven het "vechten tegen hen die jullie bevechten" later vervangen werd door Soera At-Taubah (waarvan hij er één niet aannemelijk acht). Hij noemt in eerste instantie inderdaad het defensief vechten, maar heeft het later ook over fitnah die erger is dan doden (Soera 2:191) waarbij hij ook ongeloof of polytheïsme onder fitnah schaaft. En dat ook weer toepast als volgens ayah 194 er gevochten moet worden tot de fitnah over is. Zo wordt ook 192 uitgelegd. Lees het zelf eens, hij baseert het o.a. op Sahih hadith. Het verhaal is bij Jalalayn ongeveer hetzelfde.

Maar waar ik echt problemen mee heb, is dat je de meest offensieve gewelddadige verzen buiten beschouwing laat. De voornaamste is denk ik Soera 9:28-32. Het doden van ongelovigen met als rechtvaardiging dat het ongelovigen/shirk-plegers zijn. Ibn Kathirs tafsir kan hier wederom behulpzaam zijn. En laat dit nou de laatst geopenbaarde soera zijn met richtlijnen voor het omgaan met ongelovigen...

Toevallig, vind je niet? Hoe meer macht Mohammed krijgt, hoe gewelddadiger zijn "openbaringen" worden.

Zie hierbij ook het commentaar van Nabeel

<https://www.youtube.com/watch?v=XNseMjQkxvI&t=235s>

Ideologie, rechtsscholen en terreur

Dat Mohammed de komst van afvalligen/hypocrieten profeteert (Afvallige p 87), zal best. De vraag is dan natuurlijk wel: om wie gaat dat nou echt? Wahhabi's zullen misschien beweren dat het over de gevestigde religieuze autoriteiten gaat. De "extremiteiten van de religie opzoeken" kan ook op meerdere manieren worden uitgelegd. Al met al is dit nog niet afdoende om de wahhabi's tot khawarij te bestempelen. Zij menen natuurlijk dat ze juist hét historische islamitische gezag erkennen.

"...de relatieve stilte in het Westen" t.o.v. het wahhabisme (Afvallige p 87): eerlijk gezegd denk ik dat het intussen wel duidelijk is dat de meerderheid van moslims in het westen afschuw heeft van aanslagen e.d. En ik snap ook wel dat ze het zat worden na elke aanslag gevraagd worden afstand te nemen van een dergelijke ideologie. En dat als ze het doen, ze verweten wordt dat ze het slechts doen voor de publieke opinie maar het er stiekem mee eens zijn (kom dit nogal eens tegen op internet). Anderzijds snap ik ook wel dat met al dat gezeik rondom salafistische scholen de gemiddelde Nederlander vooral wantrouwen blijft.

Afvallige p 88: Je citeert een mooie uitspraak van Al-Yaqoubi over "de klassieke uitleg van de Koran" (klassiek op basis waarvan?), maar ik kan vast wel bij figuren als Al-Qaradawi een totaal andere invulling vinden. Gewoon religieuze geleerden citeren zegt op zichzelf niet zoveel.

Kritiek "Afvallige"

Hetzelfde geldt trouwens voor de uitspraak van Mohammed in Sunan Abu Dawud (Afvallige p 88): er zijn zat minder vriendelijke uitspraken te vinden in andere hadith.

Als je de fiqh van de 4 rechtsscholen verwerpt, houd je dan contextloze lezingen over? Ik denk het niet. Je kan altijd nog naar tafsirs gaan, die nogal eens hadith aan Koranverzen koppelen en vaak een behoorlijke achtergrond weten te geven.

Nu moet ik even overstappen naar twee punten die je geloof ik in hoofdstuk 11 noemt: islam kent niet echt een protestantse "Sola Scriptura" traditie maar heeft door de eeuwen heen een theologisch kader opgebouwd a.d.h.v. geleerden en de rechtsscholen, die je niet zomaar over boord kan werpen. Op zich vind ik het al vreemd dat de Koran, als laatste en volmaakte openbaring voor de mensheid, op zichzelf genomen onbegrijpelijk is, maar dat is vast mijn protestantse bril. Hoe dan ook, ik zie geen enkele reden om een religieuze autoriteit op z'n woord te geloven enkel en alleen omdat het een religieuze autoriteit met veel kennis en oude papieren is. Zulke autoriteiten kunnen door de tijd heen nogal eens wegschuiven bij de originele boodschap vandaan. Als de rechtsscholen standpunten hebben die lijken in te gaan tegen de Koran en hadith, dan kunnen ze daar beter gegronde redenen en een solide hermeneutiek voor hebben wil ik het aannemen. Dat ze nou eenmaal traditioneel zijn en autoriteit hebben, is op zichzelf nog geen reden om aan te nemen wat ze zeggen. Toch lijkt jouw boek dat te beargumenteren, en moet ik tussen de regels doorlezen om de suggestie te vinden dat dat is omdat ze goede argumenten en hermeneutiek hebben.

Het andere punt was dat we een beroep doen op de stijl van een rechtsschool als we verwijzen naar de hadith of tafsir, aangezien die het resultaat zijn van keuzes, interpretaties en criteria op basis van rechtsschoolstijlen (ff in mijn eigen woorden, hoop dat ik je punt accuraat weergeef). Zal best, maar dan is het punt in bovenstaande alinea nog steeds/opnieuw van toepassing.

Je verwijzing naar soera 2:143 (Afvallige p 89) snap ik niet helemaal. Weet je zeker dat het de goede verwijzing is?

Ibn Ishaq en zijn biografie over Mohammed

Je kritiek op de betrouwbaarheid van Ibn Ishaq vind ik sterk. Wijzigt mijn perceptie ook, dank daarvoor. Wel denk ik dat het, onder bepaalde voorwaarden, een nuttige plaats kan hebben in islamkritiek. Omdat nou eenmaal een hoop moslims wel waarden hechten aan wat hij te vertellen heeft. Maar dan is het wel goed zo eerlijk te zijn erbij te zeggen dat de betrouwbaarheid nogal twijfelachtig is.⁴ Eigenlijk hetzelfde verhaal als bij de Koran ;)

Abrogatie

⁴ En dat er dus in een hoop Sahih overleveringen genoeg smerigheid over Mohammed te vinden is.

Kritiek "Afvallige"

De vraag die je hier stelt ("hoe verhoudt het idee van eeuwigheid en onveranderlijkheid zich tot het idee dat bepaalde verzen van goddelijke oorsprong blijkbaar vervangen kunnen worden", Afvallige p 93) is ook de vraag die ik heb. Echter, het wordt me helaas niet duidelijk wat nu jouw oplossing daarvoor is, het punt/de conclusie van de paragraaf. Is de boodschap eeuwig en onveranderlijk maar is de vorm (de letterlijke woorden en opdrachten) tijdelijk, op een "half dozijn" verzen na? Dat is de conclusie die ik er uit trek, maar het is me niet helemaal helder. Daarnaast geeft bijv Ibn Kathir aan dat soera 2:106 betrekking had op.... Tuurlijk, er zijn andere interpretaties, die heb je altijd, maar waar zijn die op gebaseerd? Zijn ze van even deugdelijke oorsprong? Het zou fijn zijn als je dat wat meer had kunnen belichten.

Kritiek "Afvallige"

Heikele kwesties II

Geweld tegen de vrouw

God maakt onderscheid naar daden en intentie (Afvallige p 99). Ligt er aan hoe je het ziet (zie onderstaande linkjes), maar wat als de voorgeschreven daden wel verschillen voor de geslachten? Daar lijkt het immers op, niet waar? Alleen al het feit dat Allah de één gemaakt heeft om boven de ander uit te stijgen (soera 3:34) suggereert niet echt gelijkwaardigheid voor man en vrouw.

Ik ben trouwens wel benieuwd of jij me meer kunt vertellen over de beloning van de vrouw in het hiernamaals. Wat ik tot nu toe daarover ben tegengekomen, lijkt me nogal... patriarchaal ingericht, om het maar mild te zeggen.

Mohammed die positieve dingen zegt over de omgang met vrouw/moeder: geloof ik best. Alleen blijkt dit opnieuw een puntje waar Mohammed niet al te consistent was tussen leer en leven/over langere tijd.

Een paar voorbeelden: mogen vrouwen, net als mannen, meerdere echtgenoten hebben? Seksslaven? Trouwen met een niet-moslim (soera 60:10)? Hun echtgenoten behandelen alsof het akkertjes zijn die ze naar believen mogen betreden (soera 2:223)?

De meeste vrouwen gaan naar de hel, omdat ze ondankbaar zijn:

<https://sunnah.com/nasai/19/20>

<https://sunnah.com/muslim/8/4>

<https://sunnah.com/bukhari/16/12>

...en omdat ze dom zijn:

<https://sunnah.com/bukhari/6/9>

<https://sunnah.com/muslim/1/147>

Aangezien vrouwen dom zijn (zie ook soera 2:282 en <https://sunnah.com/bukhari/52/22>), kunnen ze beter maar geen land leiden:

<https://sunnah.com/bukhari/92/50>

(veel van bovenstaande gehaald uit het filmpje "Top 10 Reasons Muhammad Was Not a Feminist")

Als een vrouw haar man mishaagt door geen seks met hem te willen, mishaagt ze Allah (<https://sunnah.com/muslim/16/143>) en vervloeken de engelen haar tot de morgen (<https://sunnah.com/bukhari/67/127>). Geldt dat andersom ook?

Wat betreft het slaan van vrouwen: Mohammed stond er zeker niet totaal negatief tegenover. Volgens Aisha waren er geen vrouwen die zo erg moesten lijden als de moslimvrouwen (<https://sunnah.com/bukhari/77/42>). Ja, in Sahih al-Bukhari staat dat je je vrouw niet moet slaan

Kritiek "Afvallige"

zoals je een kameel slaat, dus blijkbaar vond Mohammed het geen goed idee er totaal op los te rammen. En ergens anders heeft hij gezegd dat de vrouw het recht heeft niet in het gezicht geslagen te worden (<https://sunnah.com/abudawud/12/97>). Maar categorisch afwijzen deed hij niet. Een soort van uitzondering is deze hadith <https://sunnah.com/abudawud/12/101> , maar daarin keurt hij het ook weer goed als ze "emboldened" worden.

Het slaan van vrouwen in soera 3:34: tuurlijk, context is belangrijk. Maar ik krijg altijd de kriebels wanneer er zo'n tekst als soera 3:7 bij wordt gehaald om kritiek de mond te snoeren. Het wordt te makkelijk gebruikt als "het is een ambigu vers, alleen kwaadaardige mensen ("degenen met een afwijking in hun harten") interpreteren het op een manier die Mohammed in slecht daglicht stelt", en verder geen kritische vragen stellen. Zo'n tekst kan aangehaald worden als je 1. een goede uitleg hebt, of op z'n minst weerlegging van verkeerde uitleg (zoals jij in wat volgt tracht te geven), en 2. vanuit geloofsoogpunt, niet in apologetiek.

Ben wel benieuwd: de maatregelen die een man volgens soera 3:34 moet nemen als hij ongehoorzaamheid van zijn vrouw vreest lijken in overtreffende trap gepresenteerd te worden, met het "tuchtigen" als "ultimum remedium", zoals je op Afvallige, p 100 beschrijft. Dat lijkt me best lastig als je enkel met een siwak op de schouder tikt, denk je niet? Het is mij niet helder hoe dat nog "zeer ferm" de ernst van de situatie kan overbrengen (Afvallige p 102) als dat met de eerdere maatregelen niet is gelukt.

Gezien de verhaaltjes uit de hadith die jij vertelt, en die waar ik mee kom aanslepen, lijkt het me toch wel lastig te stellen dat Mohammed voor vrouwenrechten opkomt.

Hoe zit het met eerwraak? Heb even e.e.a. opgezocht en het lijkt er op dat, in het geval van overspel, de wettelijke procedure gevolgd moet worden en men idd niet zelf het recht in eigen hand mag nemen:

<https://sunnah.com/muslim/19/21>

Dat verhaal van shaykh Bilal Assad (Afvallige p 104), waar komt dat vandaan? Overigens lijkt het verhaal in soera 18 met Moses en Al-Khidr die een jongen dood in zekere mate het tegenovergestelde te suggereren.

Jezus, de gekruisigde?

Interessant, was me niet zo bewust van de bestaande minderheidsvisie dat de kruisiging compatibel is/kan zijn met islam. Ga ik misschien later nog eens dieper in duiken met commentaren e.d., heb daar eerlijk gezegd nu niet zo'n zin in.⁵

⁵ Toen ik een tijd later nog even e.e.a. aan het doornemen was om de puntjes op de I te zetten, zag ik dat je in deze paragraaf soera 3:55 aanhaalt. Ik geef toe dat ik hier wat uitweid, maar lees soera 3:55 nog eens, in

Huwelijk met Aïsha

Hier sla je de plank echt volledig mis, en hoor ik bekende islam apologetiek zonder al te veel aandacht voor wat de bronnen nou werkelijk zeggen. Ben hier ooit dieper op ingegaan, maar houd het nu kort.⁶ Laten we gewoon even kijken naar wat Sahih hadith meerdere malen expliciet zeggen.

Mohammed overrede Abu Bakr om met Aïsha te trouwen:

<https://sunnah.com/bukhari/67/19>

Aïsha was negen jaar ten tijde van de “vervulling” van het huwelijk door Mohammed:

<https://sunnah.com/bukhari/63/122>

<https://sunnah.com/bukhari/67/93>

<https://sunnah.com/abudawud/12/76>

<https://sunnah.com/urn/1261950>

<https://sunnah.com/muslim/16/82>

Ze speelde nog met poppen:

<https://sunnah.com/muslim/16/83>

Klinkt niet echt als een volwassen vrouw, denk je niet?

En ten slotte geeft Bukhari nog expliciet aan dat ze de puberteit nog niet had bereikt:

<https://sunnah.com/bukhari/78/157>

Ere wie ere toekomst: hoewel ik veel hadith al wel kende, heb ik ze schaamteloos gekopieerd uit dit traktaat van onze vriend D. Wood:

<https://acts17apologetics.files.wordpress.com/2018/11/muhammad-and-aisha-tract-tri-fold.pdf>

combinatie met soera 61:14. God hielp de volgelingen van Jezus zodat ze de overhand kregen tot aan de dag van de opstanding. Voor zover ik weet heeft die nog niet plaats gevonden. Daarnaast zegt de Koran dat de christelijke schriften geïnspireerd zijn door Allah (soera 3:3-4, soera 5:44,5:68 etc), geeft aan dat christenen ze nog steeds lezen (7:157), zegt dat christenen daarmee moeten oordelen (5:47, 5:68), en ten slotte dat niemand Allahs woorden kan veranderen (18:27, 6:114-115).

Jij claimt, met miljoenen moslims, heel wat anders. Wat klopt hier niet?

⁶ Had moeten zijn: “enigszins kort” 😊

Kritiek "Afvallige"

En ten slotte lijkt ook soera 65:4 aan te geven dat seks met meisjes die de puberteit nog niet hadden bereikt normaal was voor Mohammed en z'n compagnons.

Ik vind het nogal triest dat ik zo vaak dezelfde zwakke argumenten tegenkom bij islam apologetiek. In het algemeen, maar zeker bij deze kwestie:

-Waarom hadden Mohammeds tijdgenoten geen kritiek? (alsof die altijd zo moreel hoogstaand waren)

-Moet je kijken wat de Catholic Encyclopaedia zegt over Maria en Jozef (ik ben nog nooit een katholiek tegengekomen die dat gelooft)

-Moet je kijken wat voor wetten andere (westerse) landen er tot voor kort op nahielden (en...dus? Maakt dat het OK?)

-Als je deze bron van veel later pakt, en gaat rekenen aan de leeftijden, kom je op een andere leeftijd van Aïsha uit. (terwijl bovengenoemde, herhaalde, expliciete overleveringen genegeerd worden...)

Twee typische argumenten die bij jou niet terugkwamen zijn "Aisha heeft er zelf nooit over geklaagd" (hallo, ze was zes toen ze trouwden, zij wist niet beter) en "moet je kijken wat al die Bijbelheiligen wel niet hebben gedaan" (waarbij men voor het gemak vergeet dat soera 4:65, 33:21 en 33:36 niet opgaan voor die Bijbelheiligen waarvan de Bijbel erkent dat ze vol fouten zaten. Als Mohammed echt zo was, zou hij ver boven zijn culturele normen moeten uitstijgen. Hij faalt daarin enorm.)

Puntje van correctie: Karen Armstrong is Brits

Afvalligheid

Ook weer bekende tegenwerpingen, als je het mij vraagt:

"Het ging om verraad en overloop in tijden van oorlog." Tóch jammer, dat Allah, Mohammed en Bukhari er dat niet even bij hadden kunnen zeggen. Als je Bukhari's hadith collectie over afvalligen leest (<https://sunnah.com/bukhari/88>) geeft het je toch wel de indruk dat de doodstraf op afvalligheid een algemene regel is. Bale, nu hebben de vier soennitische rechtsscholen ook de doodstraf op afvalligheid staan (met enigszins verschillende procedures) en zijn er weet ik niet hoeveel mensen ter dood gebracht, terwijl het helemaal niet zo bedoeld is. Jammer dat je niet in ~620 leefde en je toen tot de islam bekeerd had, zou je Mohammed tijdig hebben kunnen corrigeren :\

"Er staan positieve dingen over godsdienstvrijheid in de Koran." Ja, en ook minder positieve dingen, zoals we inmiddels wel hebben gezien.

Afvalligheid in de Bijbel: zie dat stukje boven, over geweld in de Bijbel en het nationale (oude) verbond.

Kritiek "Afvallige"

Het ging ook om de openbare orde en maatschappelijke stabiliteit (Afvallige p 119). Zo zou je ook de vervolging van moslims door Mekkanen of vandaag de dag door hindoes (of desnoods christenen) kunnen goedpraten.

Volgens Jonathan Brown is er geen goed bewijs dat Mohammed ooit iemand liet executeren voor vanwege afvalligheid (Afvallige p 120). Deze telt niet, neem ik aan: <https://sunnah.com/urn/1003080>

Brown schrijft dat de straffen op afvalligheid ook bescherming van het geloof tot doel had (Afvallige p 122). Dus toch! Doet me denken aan wat Al-Qaradawi zei: zonder doodstraf op afvalligheid zou islam zijn uitgestorven na de dood van Mohammed.

<https://youtu.be/VDT5YH9bGml>

Interessant, hoewel een beetje off-topic, is dat hij soera 5:33 noemt. Het vers na het zogenaamde vredelievende vers 32 (waarvan de kern echter uit de Talmoed komt). Ook wel interessant om hier Ibn Kathirs tafsir weer even bij te pakken.

Afgezien van expliciete afvalligheid, heeft Mohammed regelmatig gezegd opdracht van Allah te hebben gekregen de mensen te bevechten totdat iedereen in Allah en Mohammed gelooft. Zie bijvoorbeeld

<https://sunnah.com/bukhari/8/44>

Deze hadith is echt *all over the place* en maakt wel duidelijk dat afvalligheid ook vrij lastig zou zijn als Mohammed executie als straf niet expliciet gedaan of bevolen zou hebben.